

Valtuustoaloite livari 21.2.2022 / Yhtiöiden pöytäkirjat

KH 10.10.2022 § 343
136/00.01.00.03/2022

Pekka livari ja kuusi muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen 21.2.2022 koskien Kemijärven kaupungin määräämisvallassa olevien yhteisöjen ja säätiöiden hallitusten kokousten pöytäkirjojen lähettämistä kaupungille konsernivalvontaa ja omistajaohjausta varten, käytännössä kaupunginhallitukselle. Valtuustoaloitteessa esitetään ao. periaatteen kirjaamista sekä konserniohjeeseen että yhtiöjärjestyksiin.

Valtuustoaloite on **liitteenä 11**.

Kaupunkistrategiassa tulee olla kuntalain 37 §:n mukaan linjaukset ja pitkän aikavälin tavoitteet mm. omistajapolitiikasta. Kuntalain 47 § 1 mom. mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kaupunginhallitus johtaa kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja kaupunginjohtaja puolestaan johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Kuntalain uudistuksen yhteydessä (Kuntalain hallituksen esitys HE 268/2014) on haluttu uudistaa myös tytäryhteisöjen roolia, velvoitteita ja toiminnan ohjausta, viestintää ja omistajaohjausta, mutta ne ovat uudistuksessa jääneet vielä esityksiksi. Kuntalain mukaan kunnan ohjauksessa on otettava huomioon tytäryhteisöjä koskeva erityislainsäädäntö ja sen sisältämät velvoitteet sekä sopeutettava ohjaus näiden velvoitteiden muodostamiin rajoihin.

Konserniohjeella luodaan yhtenäiset toimintatavat omistajan ja tytäryhtiöiden sekä soveltuvin osin muiden osakkuusyhteisöjen suhteessa. Konserniohje ei kuitenkaan sido juridisesti tytäryhteisön toimielimiä, jollei yhtiön hallitus tai yhtiökokous ole niitä hyväksynyt.

Kemijärven kaupungin konserniohje on päivitetty 11.6.2018 kaupunginvaltuustossa ja sen ovat hyväksyneet kaikki kaupungin määräysvallassa olevat tytäryhtiöt ja säätiö. Konserniohjeessa määrätään, että tytäryhtiöt lähettävät konserniohjauksesta vastaavalle kaupunginjohtajalle kokouskutsut. Kaupunginjohtajalla on myös sähköyhtiöitä lukuun ottamatta, läsnäolo- ja puheoikeus yhtiöiden ja säätiön kokouksissa. Nämä periaatteet/määräykset on kirjattu kunkin yhtiön ja säätiön yhtiöjärjestykseen.

Valtuustoaloitteessa esitetty tytäryhteisöjen ja säätiön pöytäkirjojen lähettäminen kaupunginhallitukselle avaa ao. asiakirjat perustuslain mukaisesti julkisiksi asiakirjoiksi, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Valtuustoaloitteen esitys siitä, että pöytäkirjoista poistettaisiin yrityssalaisuudet ja henkilötiedot sekä muut salassa pidettävät tiedot lisää kaupungin työntekijöiden vastuita toimialoille, jotka eivät ole kaupungin palvelutehtäviä. Osakeyhtiölaki edellyttää yhtiön johdolta huolellisuusperiaatteen noudattamista. Yhtiön johto vastaa myös yhtiön tiedottamisesta ja kuntayhtiöiden asioiden ja asiakirjojen julkisuus ja hallinto määräytyvät osakeyhtiölain mukaan. Poikkeuksena ovat jätehuolto-yhtiöt, ammattikorkeakoulu-yhtiöt ja ammatillinen koulutus.

Kuntalaki ei anna nykyisessä muodossaan mahdollisuutta laajentaa yhtiöiden asioiden julkaisemista valtuustoaloitteessa esitetyllä tavalla. Samalla on muistettava myös osakeyhtiölaissa määritellyt tytäryhteisöjen johdon ja hallitusten vastuut, huolellisuusvelvoitteet ja korvausvelvollisuudet.

Valmistelija	Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantanen Atte Kemijärvi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus toteaa kaupunginvaltuustolle, että valtuustoaloitteessa esitetyt asiat ovat tulleet kaikilta osin selvitettyiksi ja esittää tämän perusteella, että valtuusto toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.